

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2005/84/EB

2005 m. gruodžio 14 d.

dvidešimt antrą kartą iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 76/769/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tam tikrų pavojingų medžiagų ir preparatų (ftalatai žaisluose ir vaikų priežiūros prekėse) pardavimo ir naudojimo apribojimais, suderinimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

(1) Sutarties 14 straipsniu nustatoma vidaus sienų neturinti erdvė, kurioje garantuojamas laisvas prekių, asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimas.

(2) Vidaus rinkos kūrimas turėtų pagerinti gyvenimo kokybę, sveikatos apsaugą ir vartotojų saugą. Ši direktyva atitinka reikalavimus dėl žmonių sveikatos ir vartotojų aukšto lygio apsaugos užtikrinimo nustatant ir įgyvendinant visas Bendrijos politikos ir veiklos kryptis.

(3) Turėtų būti uždrausta naudoti kai kuriuos ftalatus žaisluose ir vaikų priežiūros prekėse, pagamintose iš plastifikuotos medžiagos ar kurių dalys yra pagamintos iš plastifikuotos medžiagos, nes kai kurių ftalatų buvimas sukelia ar potencialiai gali sukelti pavojų vaikų sveikatai. Žaislai ir vaikų priežiūros prekės, kurias galima įsidėti į burną, nors jų paskirtis ir yra kita, tam tikromis aplinkybėmis gali kelti grėsmę mažų vaikų sveikatai, jei jos arba kai kurios jų dalys pagamintos iš plastifikuotos medžiagos, kurios sudėtyje yra kai kurių ftalatų.

(4) Komisijai pasikonsultavus, Toksiškumo, ekotoksiškumo ir aplinkos mokslinis komitetas (SCTEE) pareiškė nuomones apie šių ftalatų sukeliamus pavojus sveikatai.

(5) 1998 m. liepos 1 d. Komisijos rekomendacijoje 98/485/EB dėl vaikų priežiūros prekių ir žaislų, skirtų jaunesnio kaip trejų metų amžiaus vaikams dėti į burną, pagamintų iš minkštojo PVC, kuriame yra tam tikrų ftalatų ⁽⁴⁾, valstybės narės buvo paragintos imtis priemonių užtikrinti aukšto lygio vaikų sveikatos apsaugą šių gaminių atžvilgiu.

(6) Nuo 1999 m., priėmus Komisijos sprendimą 1999/815/EB ⁽⁵⁾ pagal 1992 m. birželio 29 d. Tarybos direktyvą 92/59/EEB dėl bendrosios produktų saugos ⁽⁶⁾, laikinai draudžiama Europos Sąjungos lygmeniu naudoti šešis ftalatus žaisluose ir vaikų priežiūros prekėse, skirtose jaunesnio kaip trejų metų amžiaus vaikams dėti į burną. Šis sprendimas yra reguliariai atnaujinamas.

(7) Kai kurių valstybių narių jau priimti žaislų ir vaikų priežiūros prekių, turinčių ftalatų, pateikimo į rinką apribojimai turi tiesioginį poveikį vidaus rinkos kūrimui ir veikimui. Todėl būtina suderinti valstybių narių šios srities teisės aktus ir dėl to iš dalies pakeisti Direktyvos 76/769/EEB ⁽⁷⁾ I priedą.

(8) Kai moksliniu įvertinimu negalima pakankamai aiškiai nustatyti rizikos, siekiant užtikrinti aukšto lygio sveikatos, ypač vaikų, apsaugą, turėtų būti taikomas atsargumo principas.

(9) Vaikų augantys organizmai ypač pažeidžiami toksiškų reprodukcijai medžiagų. Dėl to kiek tik įmanoma turėtų būti sumažintas visų praktiškai išvengiamų šias medžiagas išskiriančių šaltinių, ypač daiktų, kuriuos vaikai deda į burną, poveikis vaikams.

⁽¹⁾ OL C 116 E, 2000 4 26, p. 14.

⁽²⁾ OL C 117, 2000 4 26, p. 59.

⁽³⁾ 2000 m. liepos 6 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 121, 2001 4 24, p. 410), 2005 m. balandžio 4 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 144 E, 2005 6 14, p. 24) ir 2005 m. liepos 5 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2005 m. lapkričio 23 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ OL L 217, 1998 8 5, p. 35.

⁽⁵⁾ OL L 315, 1999 12 9, p. 46. Sprendimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Sprendimu 2004/781/EB (OL L 344, 2004 11 20, p. 35).

⁽⁶⁾ OL L 228, 1992 8 11, p. 24. Direktyva, panaikinta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/95/EB (OL L 11, 2002 1 15, p. 4).

⁽⁷⁾ OL L 262, 1976 9 27, p. 201. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2004/98/EB (OL L 305, 2004 10 1, p. 63).

- (10) Atliekant rizikos įvertinimą ir (arba) pagal 1967 m. birželio 27 d. Tarybos direktyvą 67/548/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių pavojingų medžiagų klasifikavimą, pakavimą ir ženklavinimą etiketėmis, suderinimo ⁽¹⁾, buvo nustatyta, kad di(2-etilheksil)ftalatas (DEHP), dibutilftalatas (DBP) ir butilbenzilftalatas (BBP) yra toksiškos reprodukcijai medžiagos, ir todėl jos buvo priskirtos toksiškų reprodukcijai medžiagų 2 kategorijai.
- (11) Mokslinė informacija apie diizononilftalatą (DINP), diizodecilftalatą (DIDP) ir di-n-oktilftalatą (DNOP) yra prieštaringa arba jos trūksta, tačiau negali būti atmesta galimybė, kad jie yra potencialiai pavojingi, juos panaudojus žaisluose ir vaikų priežiūros prekėse, kurios iš esmės yra pagamintos vaikams.
- (12) Neaiškumai įvertinant šių ftalatų poveikį, pavyzdžiui, kiek kartų dedama į burną ir koks yra kitų šaltinių poveikis, reikalauja atsižvelgti į atsargumo sumetimus. Todėl turėtų būti įvesti šių ftalatų naudojimo žaisluose ir vaikų priežiūros prekėse bei tokių prekių pateikimo į rinką apribojimai. Tačiau vadovaujantis proporcingumo principu DINP, DIDP ir DNOP taikomi apribojimai turėtų būti ne tokie griežti kaip DEHP, DBP ir BBP taikomi apribojimai.
- (13) Komisija turėtų peržiūrėti kitas prekių, kurios visos arba kurių dalys pagamintos iš plastifikuotos medžiagos ir kurios gali kelti grėsmę žmonėms, ypač tų, kurios naudojamos medicininuose prietaisuose, panaudojimo sritis.
- (14) Laikantis Komisijos komunikato dėl atsargumo principo, priemonės, paremtos šiuo principu, turėtų būti peržiūrimos atsižvelgiant į naują mokslinę informaciją.
- (15) Komisija, bendradarbiaudama su valstybių narių valdžios institucijomis, atsakingomis už žaislų ir vaikų priežiūros prekių rinkos priežiūrą bei vykdymą, ir konsultuodamasi su atitinkamomis gamintojų bei importuotojų organizacijomis, turėtų stebėti ftalatų ir kitų medžiagų, kaip plastifikatorių, naudojimą žaisluose ir vaikų priežiūros prekėse.
- (16) Taikant Direktyvą 76/769/EEB, reikėtų apibrėžti sąvoką „vaikų priežiūros prekė“.
- (17) Pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl teisės aktų leidybos tobulinimo ⁽²⁾ 34 punktą, valstybės narės yra skatinamos savo ir Bendrijos interesų labui parengti lenteles, kurios kiek įmanoma geriau iliustruotų šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių tarpusavio santykį, ir viešai jas paskelbti.
- (18) Komisija peržiūrės Direktyvos 76/769/EEB I priede išvardytų ftalatų naudojimą kituose gaminiuose, kai bus užbaigtas rizikos įvertinimas pagal 1993 m. kovo 23 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93 dėl esančių medžiagų rizikos įvertinimo ir kontrolės ⁽³⁾.
- (19) Ši direktyva taikoma nepažeidžiant Bendrijos teisės aktų, nustatančių darbuotojų apsaugos būtiniausius reikalavimus, kurie išdėstyti 1989 m. birželio 12 d. Tarybos direktyvoje 89/391/EEB dėl priemonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai darbe gerinti nustatymo ⁽⁴⁾ ir ja pagrįstose atskirose direktyvose, visų pirma 1990 m. birželio 28 d. Tarybos direktyvoje 90/394/EEB dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su kancerogenų poveikiu darbe ⁽⁵⁾, ir 1998 m. balandžio 7 d. Tarybos direktyvoje 98/24/EB dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos nuo rizikos, susijusios su cheminiais veiksniais darbe ⁽⁶⁾,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 76/769/EEB iš dalies keičiama taip:

1. 1 straipsnio 3 dalis papildoma šiuo punktu:

„c) vaikų priežiūros prekė – tai bet kuris gaminys, skirtas vaikų miegui, poilsiui, higienai, maitinimui palengvinti arba vaikams čiuulpti.“

2. I priedas iš dalies keičiamas kaip išdėstyta šios direktyvos priede.

⁽²⁾ OL C 321, 2003 12 31, p. 1.

⁽³⁾ OL L 84, 1993 4 5, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).

⁽⁴⁾ OL L 183, 1989 6 29, p. 1. Direktyva su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1882/2003.

⁽⁵⁾ OL L 196, 1990 7 26, p. 1. Direktyva, panaikinta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/37/EB (OL L 158, 2004 4 30, p. 50).

⁽⁶⁾ OL L 131, 1998 5 5, p. 11.

⁽¹⁾ OL 196, 1967 8 16, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2004/73/EB (OL L 152, 2004 4 30, p. 1).

2 straipsnis

Ne vėliau kaip iki 2010 m. sausio 16 d. Komisija iš naujo įvertina Direktyvoje 76/769/EEB su pakeitimais, padarytais šia direktyva, numatytas priemones, atsižvelgdama į naują mokslinę informaciją apie medžiagas, aprašytas šios direktyvos priede, bei jų pakaitalus, ir šios priemonės bus atitinkamai pakeistos, jei tai bus pagrįsta.

3 straipsnis

1. Valstybės narės priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie įsigalioję iki 2006 m. liepos 16 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Šias priemones jos taiko nuo 2007 m. sausio 16 d.

Valstybės narės, patvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus.

4 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

5 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre, 2005 m. gruodžio 14 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

J. BORRELL FONTELLES

Tarybos vardu

Pirmininkas

C. CLARKE

PRIEDAS

Direktyvos 76/769/EEB I priedas papildomas šiais punktais:

„I (XX.) Šie ftalatai (ar kiti CAS ir EINECS numeriai, apimantys tą pačią medžiagą): di(2-etilheksil)ftalatas (DEHP) CAS Nr. 117–81–7 EINECS Nr. 204–211–0 dibutilftalatas (DBP) CAS Nr. 84–74–2 EINECS Nr. 201–557–4 butilbenzilftalatas (BBP) CAS Nr. 85–68–7 EINECS Nr. 201–622–7	Negali būti naudojami kaip medžiagos arba kaip preparato komponentai didesne koncentracija nei 0,1 % plastifikuotos medžiagos masės žaisluose ir vaikų priežiūros prekėse. Žaislai ir vaikų priežiūros prekės, kurių sudėtyje šių ftalatų koncentracija yra didesnė nei pirmiau minėta riba, į rinką nepateikiami.
(XXa.) Šie ftalatai (ar kiti CAS ir EINECS numeriai, apimantys tą pačią medžiagą): diizononilftalatas (DINP) CAS Nr. 28553–12–0 ir 68515–48–0 EINECS Nr. 249–079–5 ir 271–090–9 diizodecilftalatas (DIDP) CAS Nr. 26761–40–0 ir 68515–49–1 EINECS Nr. 247–977–1 ir 271–091–4 di-n-oktilftalatas (DNOP) CAS Nr. 117–84–0 EINECS Nr. 204–214–7	Negali būti naudojami kaip medžiagos arba kaip preparato komponentai didesne koncentracija nei 0,1 % plastifikuotos medžiagos masės žaisluose ir vaikų priežiūros prekėse, kurias vaikai gali dėti į burną. Žaislai ir vaikų priežiūros prekės, kurių sudėtyje šių ftalatų koncentracija yra didesnė už pirmiau minėtą ribą, į rinką nepateikiami.“